

דף הסבר למקורות בדף המקורות

מקור 1:

קטעים מתוך כתבה מתורגמת שהופיעה ב"הד החינוך" השנה. המאמר, בריטי במקורו, עומד על דרכי ההגעה של מערכת החינוך הפינית מנקודה של מדינה בעלת חינוך כושל ודל הישגים, לנקודה בה מערכת החינוך עומדת בראש טבלת ההישגים במבחנים המשווים הבין-לאומיים ("פיזה") ובעלת מדד השונות הנמוך ביותר בין ההישגים במערכת (כ-5% שונות בהשוואה לממוצע של 33% במדינות אחרות). כל זאת בתוך 35 שנים בלבד, ובמקביל לקליטה מאסיווית של פליטים ממדינות נכשלות. המשמעות של התייצבות בראש הטבלה עם שונות נמוכה היא שכלל התלמידים בעלי הישגים גבוהים. המאמר מתאר את האופן בו פינלנד עשתה את השינוי הניכר – באמצעות השקעה ציבורית מאסיווית בחינוך ציבורי. למעשה, 98% מעלות החינוך בפינלנד הוא ציבורי (מדינתי). התוצאות של המערכת הפינית למעשה מפריכות את התפיסה לפיה העדר מערכת חינוך פרטית "מורידה את החזקים אל הבינוניים", ומבססות תפיסה לפיה מערכת ציבורית חזקה מעלה את הישגי כלל הלומדים, כולל אלה החזקים.

מקור 2:

עוד מאותו כתב-עת, תיאור של מורה ישראלית לשעבר את מערכת החינוך בפינלנד בה היא עובדת בימים אלה.

מקור 3:

"חוק נהרי" – למעשה החוק שמחייב את הרשויות המוניציפליות לממן את מערכת החינוך ה"פרטית" (אין באמת סטטוס כזה "פרטי" לגבי בתי ספר בארץ). החוק קובע כי אם שר החינוך משקיע בתלמיד במערכת החינוך המוכרת שאינה רשמית ("פרטית" בעגת הרחוב) לדוגמה 75% ממה שהוא משקיע בתלמיד במערכת הציבורית, אזי כל רשות מוניציפאלית מחוייבת להשקיע בתלמיד במערכת המוכרת שאינה רשמית באותו היחס (75% בדוגמא זו). ובתרגום למספרים:

אם: שר החינוך משקיע בתלמיד במערכת הציבורית 20,000 ש"ח (נגיד)

ואם: הוא החליט לממן ב-15,000 ש"ח כל תלמיד במערכת המוכרת שאינה רשמית (75%).

אז: כל רשות מוניציפאלית חייבת להשקיע באותו היחס בכל תלמיד במערכת הלא ציבורית שאצלה.

ושוב במספרים:

אם: ראש עיריית אור-יהודה גירד 10,000 ש"ח שהוא שם על כל תלמיד בבית-הספר הממלכתי-ציבורי פרקהוף.

אז לפי חוק נהרי: הוא חייב לשים 7,500 ש"ח על כל תלמיד מעירו שבוחר ללמוד במוסד "פרטי" ונוסף לכך

לממן את כל ההוצאות הנלוות (הסעות לדוגמא).

מקור 4:

ההוצאה הלאומית לתלמיד במערכת החינוך בישראל ובמדינות ה-OECD, במונחים של כוח קניה (זה לא שאפשר להגיד: ה-1000 ש"ח בישראל יכולים להספיק להרבה יותר שירותים מ-1000 ש"ח בפינלנד שם הכל יקר – במונח של כוח קניה" זה אומר שהמספרים מפוקטרים לערך אחיד בהיבט של כוח קניה).

מקור 5:

פרוטוקול ישיבת ועדת החינוך של הכנסת בעקבות דו"ח ה-OECD על מערכת החינוך בישראל. כשקוראים יש ליכור כי שר החינוך הוא אדם שאין לו כל אינטרס להוציא את דיבת המערכת או המערכת השילטונית בישראל, ועדיין הוא אומר את שאומר.